

Jaarverslag 2020

Stichting Casa de la Alegría

1. Inleiding

De stichting Casa de la Alegría is gevestigd in Nederland en in Cochabamba, Bolivia. Cochabamba is een van de grootste steden van Bolivia, vergelijkbaar in inwonertal met bijvoorbeeld Amsterdam. De stad ligt in het Andesgebergte op ongeveer 2.500 meter hoogte.

Naast de mooie ligging van Cochabamba en de prachtige landschappen is er een minder fraaie kant aan de stad. De armoede is groot en veel kinderen zijn slachtoffer van mishandeling en agressie, seksueel misbruik, drugsgebruik en algehele verwaarlozing. Ze krijgen vaak niet de kans echt kind te zijn omdat ze al vroeg moeten werken en bijdragen aan het gezinsinkomen, bijvoorbeeld in de ambulante handel.

De stichting Casa de la Alegría bestaat in 2021 tien jaar. Oprichter Laurie IJzerman trok zich het lot aan van kinderen en jongeren in de Boliviaanse stad Cochabamba die een verleden van geweld, misbruik en verwaarlozing kenden. De stichting startte op 31 januari 2011. Met cursussen en workshops wil Casa de la Alegría de lokale jeugd een toekomstperspectief bieden en hen begeleiden naar een zelfredzaam leven.

De stichting wil kinderen en jongeren stimuleren vooruit te komen. Ze werkt met hen aan assertiviteit, weerbaarheid en traumaverwerking. Thema's zijn seksueel misbruik, het opbouwen van zelfvertrouwen en het ontwikkelen van talenten. Daarmee wil de stichting de kinderen en jongeren zowel emotioneel als financieel zelfredzaam maken. Naast de directe output, beoogt de stichting ook een outcome op mensen in de omgeving en een impact op de sociale omgeving.

Casa de la Alegría heeft inmiddels veel ervaring op het gebied van sociaalemotionele ontwikkeling van de jeugd. Onze visie is om met en vanuit de behoeften en talenten van de kinderen en jongeren te werken. Daarbij gaan we uit van lokale kennis en lokale wensen. We werken met Boliviaanse docenten. We leren de kinderen en jongeren competenties die nu direct voor hen van belang zijn, maar die hen ook later in leven helpen.

Dit jaarverslag beschrijft wat Casa de la Alegría in 2020 heeft bereikt en hoe de organisatie er nu voorstaat. Er staat een globaal overzicht in van de resultaten van het afgelopen jaar. Het was een jaar dat getekend werd door de wereldwijde coronapandemie. Maar we kijken toch ook verder, naar een situatie waarin we weer verder kunnen.

2. Resultaten 2020

Ontwikkelingen in 2020

Corona

De impact van de coronapandemie op de kinderen, jongeren, onze lokale partners en onze stichting was enorm dit jaar. Dat het werk aan persoonlijke ontwikkeling in onze workshops noodgedwongen moest stoppen, had ook consequenties voor de continuïteit. Er dreigde voor de meest risicovolle jongeren een terugval in hun trauma's. We hebben ons werk toch zoveel mogelijk voortgezet met crishulp en een aantal online diensten via Zoom. We werkten hierin ook samen met de tias (verzorgers) van de kinderen. We wilden hen helpen de kinderen zo goed mogelijk te ondersteunen in deze zware tijd.

De coronacrisis en de lockdown betekende voor de kinderen, jongeren en hun familie wegvallend werk en inkomen. Daardoor zagen we tekorten aan medicijnen, voedsel en hygiënische middelen zoals zeep toenemen. Een risico voor de gezondheid. Sommige ouders, kinderen en jongeren zagen weinig andere opties dan het criminele circuit.

Onze inzet was om deze mensen zoveel mogelijk reguliere ondersteuning te bieden. Daarnaast poogden we de kinderen en jongeren met financiële middelen te voorzien van medicijnen, hygiënische middelen en voedsel. Opdat hun gezondheid en welzijn zo min mogelijk in gevaar zou komen en zij zich ook aan de lockdown en andere coronamaatregelen konden houden.

Met name in de opvanghuizen Corazón Alegre (voor eerder verhandelde en geprostitueerde meisjes en jongeren) en Sipe Sipe (voor jongens die misbruik en geweld hebben meegemaakt) is continuïteit van de zorg belangrijk. Onze lessen zijn er niet alleen van betekenis voor hun huidige situatie, maar met name voor de toekomst. We hebben geprobeerd hen zoveel mogelijk te helpen.

Voor de kinderen van Estrellas de la Calle (een organisatie die zich inzet voor kinderen die op straat werken) zijn inkomsten een enorm probleem. Hier zijn met name ook de basisvoorzieningen zoals kleding, medicijnen en hygiënische middelen hard nodig. Door te zorgen dat deze kinderen gezond blijven en genoeg te eten hebben, voorkomen we dat ze hun toevlucht nemen tot illegale manieren om geld te verdienen en onnodig de straat op gaan.

De speciale steun die in 2020 nodig was, blijft voorlopig nodig: geld voor voedsel en medicijnen. We zijn er nog niet. Maar na de coronacrisis hopen we onze gebruikelijke werkzaamheden met de kinderen te kunnen hervatten. We willen dan samen met hen bouwen aan een betere toekomst, waarbij zij met zelfvertrouwen, meer sociale vaardigheden en ambitie in het leven staan.

Crisishulp

Het jaar werd zoals gezegd getekend door corona, ook in Bolivia. Er kwam in maart een strenge lockdown, scholen gingen dicht en de ambulante handel, waar veel

mensen van afhankelijk zijn, stopte. Dat betekende dat voor veel mensen de inkomstenbron wegviel. Zeker voor de groepen waar wij als Casa de la Alegría mee te maken hebben, werd de situatie zorgwekkend. Niet alleen dreigde corona en eventueel een ziekenhuisopname, maar ze hadden ook nauwelijks middelen om de huur te betalen, voedsel te kopen en medicijnen aan te schaffen.

Zoals hierboven al beschreven hebben we, terwijl de reguliere trainingen noodgedwongen moesten stoppen, ons toegelegd op crisishulp. Wat hield dat dan in? Het ging vooral om (financiële) ondersteuning van de gezinnen van de kinderen en jongeren die bij ons therapie krijgen. We hebben voedselpakketten uitgedeeld en geprobeerd de eerste nood op te vangen. We zijn heel blij dat we daarvoor de middelen kregen van verschillende donateurs. Vanwege de corona waren de uitgaven aan eten en drinken dit jaar heel hoog.

Specifiek: twee fondsen stelden ons in staat om hun normale donatie dit jaar voor crisishulp te gebruiken. En twee andere fondsen boden extra financiële steun. Verder werden er verschillende aanvragen om hulp gehonoreerd. Ook willen we vermelden dat de stichting in Nederland de ANBI-status van de Belastingdienst heeft gekregen (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Nieuwe docenten

We konden in 2019 na een intensieve sollicitatieprocedure drie Boliviaanse docenten aannemen: Cinthia Guzmán, Vivian B. Maldonado Maldonado en Lizeth Rosales Barrientos. Zij werkten naast Walter Daniel Casazola Dávila en Guelly Eugenia Quiñones Escobar, die nu beiden co-trainer zijn (Guelly sinds najaar 2020). De beide co-trainers helpen de nieuwe docenten met hun ontwikkeling. We zijn heel blij met onze docentengroep, de oudgedienden en de veelbelovende nieuwe docenten.

In de sollicitatieprocedure hadden deze docenten met de groepen geoefend en konden we beoordelen of ze bijvoorbeeld consequent waren naar de kinderen. Ze kregen zelf ook therapie en dat gaf ons informatie over de capaciteiten van de kandidaten om met de kinderen te werken. Hebben ze voldoende incasseringsvermogen, flexibiliteit en leervermogen? We hebben ook gelet op hun bereidheid tot leren en zelf te groeien.

Ze stonden in de startblokken, en waren al begonnen met het observeren van groepen. Ze zouden langzamerhand zelf meer oefeningen doen en groepen overnemen. We waren heel tevreden over hoe het ging. Maar ze konden uiteindelijk nauwelijks verder met hun proefperiode. Allereerst was er de politieke situatie. In november 2019 werd president Morales afgezet en er kwam een tijdelijke regering die nieuwe verkiezingen zou organiseren. En toen kwam corona.

Maar gelukkig konden we eind november 2020 de training van de docenten herstarten.

Beyond South America en Juntucha

Talenschool Juntucha (sinds 2016) en bemiddelingsbureau Beyond South America (BSA) lagen dit jaar zo goed als stil. In hoofdstuk 9 schrijven we meer hierover.

De inkomsten van deze twee dochterorganisaties van Casa de la Alegría dragen bij aan de financiële onafhankelijkheid van de stichting. Wij willen zelfstandiger worden en zo meer continuïteit kunnen bieden, een duurzame aanpak. Begeleiding van de kwetsbare doelgroep en de ontwikkeling van hun sociaal-emotionele vaardigheden vraagt immers om meer dan een kortlopende cursus. Als we bij getraumatiseerde Boliviaanse kinderen nu veranderingen kunnen realiseren, dan plukt daar ook een volgende generatie de vruchten van.

We hebben in 2020 daarom toch geïnvesteerd in deze organisaties. In de marketing en websites en, in het geval van de talenschool, de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de school.

Opnieuw meer vrijwilligers

Er is een team van vrijwilligers gekomen voor communicatie en marketing van Casa de la Alegría. Acht enthousiaste mensen in Nederland die zijn begonnen met allerlei zaken op dit gebied, zoals de website en e-mailnieuwsbrieven. En met sociale media die worden ingezet om voor Casa de la Alegría donaties te verkrijgen. Tegelijk is er ook in Bolivia een collega met de marketing aan de slag gegaan.

Ook voor Beyond South America is de communicatie en marketing opnieuw opgezet. Vrijwilligers gaan daar werken om het bemiddelingsbureau meer bekendheid te geven en in de markt te zetten. En met blogs bijvoorbeeld te laten zien wat BSA kan betekenen voor mensen.

Vorig jaar konden we dit al zeggen, maar nu opnieuw. Er zijn in Nederland meer enthousiaste vrijwilligers betrokken dan ooit. Meer redacteurs, vertalers en vooral ook marketingmensen. Zij helpen enorm om Casa de la Alegría nog beter te maken, en nog meer impact te laten krijgen.

Output, outcome, impact

Als we output, outcome en impact benoemen, of met andere woorden: hoeveel kinderen hebben we direct geholpen (output), wat zijn daarvan de directe effecten (outcome) en wat zijn de (uiteindelijk) bereikte veranderingen in de maatschappij (impact), dan zagen we in 2020 het volgende.

In de paar maanden dat we gewoon het werk konden doen, hebben 260 kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 18 jaar de cursussen van Casa de la Alegría gevolgd. Dat is de output. Er zijn stappen gezet in traumaverwerking en talentontwikkeling. De kinderen hebben door alle negatieve ervaringen vaak weinig zelfvertrouwen en ze hebben moeite met emoties. Daar is aan gewerkt. Dat gebeurde in veertien groepen van kinderen en jongeren.

De directe effecten van de activiteiten (outcome) zijn veel hoger. Via de groepen hebben we 590 mensen bereikt. Dat zijn broertjes en zusjes, ouders, familie, vrienden. Zij merken dat de kinderen en jongeren die deelnemen aan onze groepen anders gaan reageren en aan hun ontwikkeling gaan werken. Dat stimuleert hen vaak om aan hun eigen situatie te werken. We zien dat als bijvoorbeeld jongere kinderen later in de groepen komen waar hun oudere broers en zussen al eerder

hebben deelgenomen. Ze hebben dan al dingen meegekregen en we beginnen niet meer helemaal op nul.

Ten slotte is de impact van dit alles dat er sociale verandering wordt gerealiseerd. Als mensen uit de vicieuze cirkel van misbruik en geweld weten te stappen, kan er echt iets verbeteren. Maar geweld en misbruik zijn onderdeel van de cultuur geworden en de impact laat zich vaak pas na een langere periode zien, na generaties. Dan hopen we te zien dat kinderen minder geweld en misbruik meemaken omdat hun omgeving begrijpt en accepteert dat dit niet goed is voor die kinderen en dat het dus niet hoort. Er zijn signalen van verbeteringen in sommige gezinnen van kinderen die training van ons krijgen.

Al met al kwam echter na korte tijd in 2020 de nadruk te liggen op crisishulp aan deze kinderen en jongeren en hun families.

Verdieping en duurzaamheid

Casa de la Alegría maakt gebruik van diverse technieken, bijvoorbeeld creatieve therapie zoals theater-, dans- en handvaardigheidslessen. Casa de la Alegría wilde in 2020 verder de diepte in en ook aan duurzaamheid werken. Dat wil zeggen dat de stichting een stap verder wilde zetten in traumaverwerking en opbouw van zelfvertrouwen. En de kinderen en jongeren ook vaardigheden leren die van blijvend (of duurzaam) nut zijn voor henzelf en hun omgeving.

Hoewel er dit jaar helaas weinig kwam van verdieping en duurzaamheid, blijft dat wel onze inzet. Dit betekent dat we toch zoveel mogelijk verder zijn gegaan om de continuïteit van onze hulp te waarborgen. Daarvoor blijft financiële hulp (fondsen en donaties) onontbeerlijk. De inkomsten van talenschool Juntucha en bemiddelingsbureau Beyond South America die hieraan bijdragen, waren dit jaar minimaal. Maar er is wel een stap gezet in de voorbereiding van de bouw van een nieuwe talenschool.

3. Visie

Lokaal en duurzaam. Dat zijn voor Casa de la Alegría pijlers in haar werkwijze. Lokaal in de samenwerking met lokale instanties, aangepast aan de bestaande behoeften, en duurzaam omdat continuïteit van de begeleiding essentieel is voor het succes ervan.

De stichting biedt tweedelijns (psychologische) hulp in samenwerking met lokale instanties die op hun beurt de basishulp (voedsel, huisvesting en onderwijs) regelen. Daarbij luisteren we goed naar die organisaties en ook naar de jongeren zelf: waar hebben zij behoefte aan? We passen Europese inzichten en technieken, ontleend uit de creatieve therapie, aan op de Boliviaanse situatie.

We willen kinderen en jongeren een helpende hand reiken om hen vervolgens ook weer los te kunnen laten. De inzet is dat ze dan met vertrouwen de toekomst in kunnen. Met hun verworven sociaal-emotionele vaardigheden en inzicht in eigen

talenten kunnen ze voor zichzelf zorgen en voor een (toekomstig) gezin. Casa de la Alegría is een schakel in het geheel en jongeren kunnen voortbouwen op wat ze daar geleerd hebben.

Het team van Casa de la Alegría blijft zich inhoudelijk ontwikkelen. Vaktherapeuten uit Nederland helpen bij verdieping van de aanwezige kennis. Samen met lokale instanties en therapeuten vertalen we lesstof en programma's naar de Boliviaanse praktijk. Nederlandse coaches, die vaak maar tijdelijk aanwezig zijn, werken niet met de kinderen. De docenten die met de kinderen en jongeren werken, zijn Bolivianen. Dat biedt meer garantie voor continuïteit van zorg door bekende mensen. Bovendien bieden we zo kennisoverdracht en werkgelegenheid in Cochabamba.

Opdat de stichting haar werkzaamheden kan voortzetten is financiële onafhankelijkheid gewenst. Daarom was er in 2020, naast de crisis hulp, ook aandacht voor fondsenwerving, bijvoorbeeld via de amigos (vrienden).

4. Missie en actie

De missie van Casa de la Alegría is eraan bijdragen dat getraumatiseerde kinderen en jongeren een beter zelfbeeld verwerven en zicht krijgen op hun talenten. Daartoe zet de stichting creatieve therapieën in om kinderen en jongeren spelenderwijs te leren beter om te gaan met emoties zoals boosheid, angst en woede. Het gaat dan bijvoorbeeld om het krijgen van zelfvertrouwen, het leren van communicatie en assertiviteit en het begrijpen van identiteit. Het gaat vaak over heel gevoelige onderwerpen en trauma's die niet van vandaag op morgen zijn opgelost, zoals seksueel misbruik en alcoholmisbruik. Daarom is vertrouwen binnen de groep en continuïteit van het docententeam van groot belang.

Output en impact

Veertien groepen van kinderen en jongeren op zeven locaties kregen in 2020 emotieregulatietherapie en sociale vaardigheidstraining. Of ze werden verder geholpen met workshops 'omgaan met agressie' en 'omgaan met seksueel misbruik'. Ze leren beter hun emoties te uiten, iets wat in jaren van agressie, seksueel misbruik en middelengebruik zoals drugs en alcohol is afgestompt.

Bij Casa de la Alegría leren ze niet alleen zichzelf te uiten en hun emoties herkennen en beheersen, maar ze raken ook gewend aan samenwerken met anderen. Ze realiseren zich hoe belangrijk dat maatschappelijk gezien is. Daarmee zijn de effecten (outcome) van de trainingen veel meer en groter dan de output.

De kinderen en jongeren leren van anderen bijvoorbeeld hun beurt af te wachten/te luisteren, hulp te vragen, te ontvangen of juist te geven en complimenten te ontvangen of te uiten. Ze leren over conflictbeheersing en over de omgang met feedback.

In de groep neemt het vertrouwen geleidelijk toe door deel te nemen, te geven en te ontvangen en vooral door te delen. Vertrouwen in anderen is voor deze kinderen een thema waar veel tijd en zorg in moet worden geïnvesteerd. Dat is extra belangrijk omdat de kinderen in een later stadium met diepgaandere thematieken van traumaverwerking en talentontwikkeling aan de slag gaan.

Uiteindelijk leidt deze aanpak naar zelfvertrouwen en zelfredzaamheid. Zelf initiatief durven nemen. De jongeren en kinderen in de groepen maken zo stapjes vooruit naar een toekomst met perspectief. Dit zal uiteindelijk leiden tot bredere sociale en maatschappelijke veranderingen (impact) waarbij de spiraal van geweld en misbruik doorbroken wordt. De voorziene impact van de inzet van Casa de la Alegría is dat mensen uit een omgeving van misbruik en geweld komen en op een positieve manier aan de samenleving kunnen bijdragen. De samenleving heeft daar profijt van.

Methodie

Op twee locaties is gewerkt met kinderen die het slachtoffer zijn van mensenhandel. Ze werden bijvoorbeeld door hun ouders verkocht om te werken in bordelen. Net als andere getraumatiseerde kinderen met een pijnlijk verleden, heeft ook deze doelgroep baat bij een aanpak die tot in de kern komt. Casa de la Alegría leert hen dan bijvoorbeeld grenzen aan te geven en om te gaan met agressie. Bij meisjes is meestal een vorm van weerbaarheidstraining geschikt terwijl jongens vaker gebaat zijn bij agressiebeheersing.

Docenten en trainers moeten beschikken over expertise in creatieve therapie, maar ze moeten ook openstaan voor ervaringen, daarvan kunnen leren en vooral ook stevig in hun schoenen staan. Leren is immers wederkerig. De docenten die sinds kort deel uitmaken van ons team, zijn daarop geselecteerd.

Casa de la Alegría ontwikkelde in 2014 een programma voor verwerking van seksueel misbruik. Meisjes zijn soms volledig het contact met hun eigen lichaam kwijt en seks heeft dan nog maar weinig met liefde te maken. Vaak krijgen de misbruikte meisjes op jonge leeftijd kinderen. Als er niets aan hun trauma's en leefomstandigheden wordt gedaan, is de kans groot dat ook hun kinderen weer te maken krijgen met seksueel misbruik. Ook jongens kunnen slachtoffer worden van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Als ze een verwrongen beeld hebben van seks en de grenzen daarbij, bestaat de kans dat ze later zelf in de rol van misbruiker komen. Als meiden en jongens seksueel misbruik als normaal gaan beschouwen, blijven de problemen voortbestaan. Casa de la Alegría doorbreekt die cyclus van huiselijk geweld en misbruik. Op een duurzame manier, dat wil zeggen dat we zorgen dat misbruikte kinderen dat misbruik niet langer als de normale gang van zaken zien.

Het programma wordt sinds 2014 aangeboden op verschillende locaties, waaronder een opvanghuis voor jongens die uit huis zijn geplaatst vanwege seksueel misbruik en een tehuis voor meisjes die uit de mensenhandel zijn gered. Op twee in 2017 gestarte locaties met slachtoffers van mensenhandel is gebleken hoe lang het duurt om (lichaams)bewustwording en een vertrouwensband op te bouwen. Er is veel geduld, liefde en tijd voor nodig om met hen de diepte in te kunnen gaan en waar

nodig veilig over de traumatische gebeurtenissen te kunnen praten. De methode die Casa de la Alegría heeft ontwikkeld, boekt goede resultaten.

Interne bijscholing

We werken in Cochabamba al zeven jaar met Nederlandse vaktherapeuten. Creatieve therapie is een nog vrij onbekend vakgebied in Bolivia. Deze methode sluit echter goed aan bij de sociaal-emotionele problematieken waarmee veel kinderen en jongeren er te maken hebben. Wanneer iemand emoties niet herkent en deze niet onder woorden kan brengen, is creatieve expressie een goed alternatief. Met behulp van drama (theater/ rollenspellen), muziek of handvaardigheid (tekenen en schilderen) leren de kinderen bij emoties zoals boosheid, angst en woede te komen. Pas als die emoties herkend worden, kunnen ze eraan werken. Zo worden zonder allerlei diepgaande gesprekken met deze therapie de eerste stappen gezet naar traumaverwerking en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Een Nederlandse vaktherapeut en trainer/coach schoolt en coacht de Boliviaanse trainers en docenten. Zij leren tijdens coachingsdagen nieuwe methoden en technieken afkomstig uit de creatieve therapie. In wisselwerking worden de programma's van Casa de la Alegría aangepast aan de Boliviaanse realiteit en cultuur.

Omdat Boliviaanse docenten de trainingen geven, biedt Casa de la Alegría enerzijds werkgelegenheid maar wordt ook de continuïteit in het team veiliggesteld. Dat is gunstig is voor een veilige en stabiele vertrouwensband tussen de kinderen en de docenten. De Nederlandse therapeuten/coaches die een jaar in Cochabamba verblijven om trainingen te geven, werken niet met de kinderen zelf omdat dat teveel onrust in het proces brengt.

Vanwege de continuïteit vragen we de Nederlandse vrijwilliger/vaktherapeut die naar Bolivia gaat, zich minimaal vijf maanden te verbinden aan Casa de la Alegría. Na terugkomst in Nederland blijven veel vrijwilligers actief in de organisatie en delen ze hun praktijkkennis in beleidsvraagstukken, programma-ontwikkeling en organisatiestructuur.

5. Bestuur

Het bestuur van Casa de la Alegría bestaat uit vier leden:

Carolene Pessies - voorzitter

Sabine Seijerlin - secretaris

Karlijn Lessmann - lid

Loulou Baudoin - lid

Carolene Pessies studeerde creatieve therapie (specialisme muziek) aan Hogeschool Zuyd in Heerlen. Gedurende haar studie, tijdens een stage in een jeugdgevangenis, deed ze ervaring op met getraumatiseerde kinderen en jongeren met gedrags- en agressiestoornissen. Carolene studeerde in 2013 af als muziektherapeut. Hierna werkte ze op een school voor speciaal onderwijs aan dove en doofstomme kinderen

in de leeftijd van 6 tot 8 jaar. Sinds 2015 is Carolene deel van het Casa de la Alegría-team. Ze begon haar werkzaamheden in Bolivia waar ze werd ingewerkt door vaktherapeut Karlijn Lessmann. Tot in 2016 verbleef Carolene in Cochabamba om docenten in hun werk te ondersteunen.

Sabine Seijerlin is vaktherapeut (specialisme dans). In 2013 heeft ze een aantal maanden in Cochabamba doorgebracht om haar ervaring en kennis te delen met Casa de la Alegría. Sabine is gediplomeerd Rots & Water-trainer, een methode die ook door de stichting wordt toegepast. Na haar terugkomst in Nederland is Sabine zich blijven inzetten voor Casa de la Alegría in bestuursfuncties. Ze draagt bij aan de monitoring van de implementatie van diverse programma's en documentatie over de behandeltrajecten van Casa de la Alegría. Samen met andere bestuursleden geeft ze advies en bereidt ze nieuwe vrijwilligers in Nederland voor op de Boliviaanse realiteit.

Karlijn Lessmann heeft sinds 2015 meerdere keren bij Casa de la Alegría in Bolivia gewerkt als vaktherapeut. Ze zit sinds 2018 in het bestuur. Tijdens het trainen van de docenten, het observeren van de lessen en het coördineren van het werk in Cochabamba, heeft ze haar hart verloren aan de stichting. Inmiddels helpt ze de stichting als adviseur/ inhoudelijk bestuurslid creatieve therapie. "Wat vooral heel gaaf is om te zien, is hoe de kids gegroeid zijn", zei ze toen ze terugkwam in Bolivia. "Wat ben ik trots op het werk dat we doen!"

Loulou Baudoin is muziektherapeut en ze heeft in 2016 stagegelopen bij Casa de la Alegría voor een minor International Sustainable Development Cooperation. Ze schreef toen het libro de metas (doelenboek) en libro de ejercicios (oefeningenboek). In het eerste kun je lezen wat het inhoudt om therapeut te zijn in Bolivia en in het tweede staan 75 werkvormen beschreven. Ze heeft ook bij promotieactiviteiten geholpen en geeft, net als andere bestuursleden, inhoudelijk advies aan andere vrijwilligers.

6. Functies

Naast het bestuur van de stichting zijn er verschillende uitvoerende functies. De functionarissen leggen op regelmatige basis verantwoording af aan het bestuur.

Uitvoerende functies Bolivia

Dagelijks bestuur: Laurie IJzerman

Trainer: Laurie IJzerman

Co-trainer: Walter Daniel Casazola Dávila en Guelly Eugenia Quiñones Escobar

Coördinatoren: Laurie IJzerman

Docenten: Walter Daniel Casazola Dávila en Guelly Eugenia Quiñones Escobar

Cinthia Guzmán, Vivian B. Maldonado Maldonado en Lizeth Rosales Barrientos

Observant: Sarai Juliana Rey

Uitvoerende functies Nederland

Coördinatie: De coördinatie in Nederland ligt bij Véronique Everts en Bianca Wieman. Ze krijgen hulp, voor coördinatie van Beyond South America, van Ivar Stinnissen. Frederique de Jong coördineert de marketing en Tessa Schlagwein de vertalingen, met assistentie van Carla Cecconi.

Samantha Addens gaat over financiële verantwoording, fondsen en jaarverslagen.

Penningmeester: Soersatie Devie (Sita) Bhagwandin

Communicatieteam Casa: Maartje Neven (adviseur), Jeroen Lobregt, Doenja Kroon, Laura Berghuis en Jennie Cools (vertalen), Atty-Marije Horjus

(communicatieadviseur) en Michelle Pineda van 't Hek (grafische vormgeving)

Vaktherapeuten: Carolene Pessies, Karlijn Lessmann, Loulou Baudoin en Sabine

Seijerlin. Redacteurs: Carolien Jonker, Kim de Oude, Laurie IJzerman, Ton van den Born, Sem Lindeman, Sophie van Denderen en Ellen van der Linde, Michelle Pineda

van 't Hek

Promotie Juntucha:

Elsewetske Biever - van Asseldonk

Team marketing Beyond South America:

Nick Nota, Joni Beintema, Eva Buitinck en Nadine Kool

Flyers en meer: Saar Ariel

Websites en webmail: Henry Coca Henry

Webshop: Rob Rompa

Montage/filmpjes: Sarai Rey

Vertalers: Anna Muniz, Andrés Cordoba, Berta García - Landa, Carmen Monterroso

Rivas, Christina Izquierdo, Ellen van der Linde, Esme Nikken, Frances Morris, Hilmar

Zonneveld, Hugo Geurdes, Joep van Dormalen, Joke Keuning, Jori Jansen, Maria

Jose Lindado, Maryse Boonstra, Rocio, Tijmen de Vries en Ximena Pereira

De functies in Nederland zijn op vrijwillige basis en dienen voornamelijk als ondersteuning van de uitvoering in Bolivia en bij het werven van de benodigde fondsen. De werkzaamheden worden gebaseerd op het jaarlijks door het bestuur goedgekeurde Plan van Aanpak, waarin afspraken zijn opgenomen over planning, bereik, resultaten, budget en evaluatie. De vrijwilligers komen een aantal keer per jaar bijeen en leggen regelmatig verantwoording af aan de coördinatoren. Ook is er veel en goed onderling contact.

7. Interne ontwikkeling in 2020

Vanwege de coronapandemie was er in 2020 veel nadruk op de interne ontwikkeling van Casa de la Alegría, meer dan in andere jaren. Behalve crisishulp en online ondersteuning kwam er immers van het reguliere werk veel stil te liggen. Dat reguliere werk bestaat vooral uit lessen en workshops aan veertien groepen op zeven locaties in Cochabamba.

In 2020 is daarom hard gewerkt aan de marketing, websites en administratie van Casa de la Alegría, Beyond South America en Juntucha en de plannen voor de toekomst. We konden ook veel nieuwe vrijwilligers verwelkomen.

De drie nieuwe docenten, Cinthia Guzmán, Vivian B. Maldonado Maldonado en Lizeth Rosales Barrientos, waren al met de training gestart, maar zijn in november 2020 opnieuw begonnen. Naast Walter Daniel Casazola Dávila, die nu vijf jaar bij stichting werkzaam is, is Guelly Eugenia Quiñones Escobar sinds het najaar co-trainer voor dit docententeam.

Administratie, marketing, toekomstplannen

Er is altijd veel aandacht voor groei en ontwikkeling van Casa de la Alegría. Zo willen we enerzijds zorgen dat kinderen en jongeren er opbloeien, maar de organisatie moet natuurlijk ook meegroeien. Zaken moeten up-to-date blijven: de vaardigheden van de docenten en de (creatieve) therapieën die we inzetten. Vastleggen daarvan is slechts één vorm van administratie. Verder is er de correspondentie over dit soort zaken, over de financiële zaken, contracten, overeenkomsten met onze partners, rapportages en afspraken. Daar hebben we dit jaar veel aandacht aan besteed. Dat werpt voor volgend jaar zeker zijn vruchten af.

Met de kennis over communicatie en marketing van de vrijwilligers is dit onderdeel aangepakt. Wat zijn de doelen en hoe wil je die bereiken, welke strategie hanteer je, wat zijn de stappen in de planning? Over dit soort zaken hebben we in 2020 overleg gehad en nagedacht. Dat betrof niet alleen de stichting Casa de la Alegría, maar ook de beide dochterorganisaties.

Een onderdeel daarin is de communicatie via de websites. De websites van Casa de la Alegría, Beyond South America en Juntucha zijn vernieuwd. Kijk op casadelaalegria.nl, beyondsouthamerica.com en juntucha.org!

Een onderdeel is ook nadenken over doelen en de plannen voor de toekomst. Financiële zelfredzaamheid blijft ons doel. Daarmee willen we continuïteit en duurzaamheid garanderen. Dat vraagt inkomstenbeleid (via Beyond South America en de hieraan gekoppelde talenschool Juntucha). De nieuwbouw voor Juntucha is een stap dichterbij gekomen. Vanwege corona minder snel dan gehoopt, maar in 2021 zullen de meeste hobbels zijn genomen.

Financiële redzaamheid vraagt ook fondsenwerving en contact en terugkoppeling naar onze donateurs, bijvoorbeeld via nieuwsbrieven over de mail. We kunnen dit gaan doen met meer vrijwilligers in Nederland.

8. Samenwerking

Lokale instanties in Bolivia voorzien kinderen en jongeren die in de problemen zijn geraakt in hun basisbehoeften, zoals voedsel, opvang en scholing. Casa de la Alegría biedt hen in samenwerking met andere stichtingen psychische hulpverlening. Vanwege de pandemie hebben deze kinderen extra hulp nodig. De middelen die Casa de la Alegría ter beschikking staan voor de uitvoering van therapie, komen vooral uit fondsen en donaties en van onze amigos die maandelijks een bijdrage van 9 euro geven.

Hieronder staat een verslag van de ontwikkelingen met onze belangrijkste partners. Dat zijn meestal partners die hun middelen van de Boliviaanse overheid krijgen. Sipe sipe en Cube worden gefinancierd door particulieren.

Villa Esperanza

Sinds 2015 is Casa de la Alegría actief in Villa Esperanza, een wijk in Cochabamba te vergelijken met een SOS-kinderdorp. Onze stichting ondersteunt in dit dorp zes opvanghuizen waar kinderen van 8 tot 16 jaar worden opgevangen. De kinderen zijn in verschillende leeftijdsgroepen ingedeeld en ontvangen begeleiding om te werken aan hun vertrouwen, agressie en hechtingsproblemen. In elke groepswoning verblijven tien kinderen met een zogenaamde tía, een verzorgster, die hen een veilig thuis geeft. Vanwege de constante veranderingen in de directie proberen wij als stichting een stabiele factor te zijn voor deze kinderen en deze tías. Door de wereldwijde coronacrisis zijn de therapie sessies tijdelijk gestopt, maar eind 2020 zijn ze weer van start gegaan.

Casa de la Amistad

Casa de la Amistad is een opvangcentrum in Cochabamba voor kinderen van wie de ouders een gevangenisstraf uitzitten. Door een wetwijziging is het niet meer mogelijk voor kinderen om bij de ouders in de penitentiaire inrichting te wonen. Door middel van creatieve therapie krijgen de kinderen les in traumaverwerking zoals omgaan met boosheid, geweld en hechtingsproblemen. Om de kinderen meer zelfvertrouwen te geven en uitzicht op een betere toekomst, wordt er ook veel tijd besteed aan talentontwikkeling. Die talentontwikkeling bestaat uit het leren van vaardigheden waarmee zij zich later kunnen onderhouden. Na een aantal jaren stabiele samenwerking zien wij zeer positieve resultaten bij de kinderen.

Cube

Casa de la Alegría steunt de stichting Cube (Centro Una Brisa de Esperanza, letterlijk: Centrum Een Sprankje Hoop) in Cochabamba bij de dagopvang voor kinderen die seksueel misbruikt zijn. Deze kinderen zijn tussen de 7 en 12 jaar oud en komen hier vaak terecht nadat zij weer thuis geplaatst zijn na in een instelling te hebben gewoond. Om de kinderen hun zelfvertrouwen terug te geven werken we met hen in de therapie sessies, in twee groepen van twaalf meiden, aan eigenwaarde, lichaamsbewustzijn, grenzen leggen en het ontdekken en ontwikkelen van talenten die zij in de toekomst kunnen toepassen om zichzelf te onderhouden.

Libertad y Revivir

De samenwerking met dit opvangcentrum voor meisjes die uit de mensenhandel en prostitutie zijn ontsnapt, ging van start in 2017. Voor de meisjes, die tussen de 6 en 17 jaar oud zijn, is het centrum in principe een eerste opvang waar zij terechtkomen voor hulp. Toch verblijven zij hier soms maandenlang. In die periode ontvangen zij hulp en begeleiding van sociaal werkers, psychologen en van ons team van Casa de la Alegría om hun zelfvertrouwen en eigenwaarde terug te krijgen.

Corazón Alegre

Corazón Alegre is een safe house voor meisjes die ontsnapt zijn uit de mensenhandel. De meisjes zijn tussen de 12 en 17 jaar. Sinds 2017 steunt Casa de la

Alegría dit opvanghuis met therapie gericht op het behandelen van lichamelijke en psychische klachten, zoals PTSS, depressie en borderline. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan het opbouwen van zelfvertrouwen, eigenwaarde, lichaamsbewustzijn en grenzen stellen. Voor de veiligheid van de kinderen worden hun namen en die van betrokken organisaties veranderd.

Sipe Sipe

Grenzend aan Cochabamba in het dorp Sipe Sipe werkte Casa de la Alegría de afgelopen jaren nauw samen met een opvanghuis voor uit huis geplaatste jongens die seksueel misbruikt zijn. De jongens van 8 tot 14 jaar kampen vaak met agressie en hechtingsproblemen. Omdat jonge kinderen anders omgaan met hun emoties dan oudere kinderen, zijn de jongens voor de therapiesessies ingedeeld in verschillende leeftijdsgroepen. De tienergroepen, die vaak met zeer complexe problemen kampen, krijgen extra begeleiding. Ze krijgen ook seksuele voorlichting en in therapiesessies leren ze hun emoties te herkennen en op een constructieve manier te uiten.

Estrellas de la calle

Estrellas de la calle is een centrum dat dient als dagopvang voor gezinnen die in armoede leven. Het biedt dagopvang, een warme lunch en huiswerkbegeleiding. De kinderen in deze gezinnen dragen vaak de verantwoordelijkheid voor hun broertjes en zusjes en moeten bovendien hun ouders helpen aan een inkomen. Dit doen zij door op straat te werken. Op heel jonge leeftijd komen zij al in aanraking met geweld, alcohol en drugs. Vanwege de coronacrisis heeft Casa de la Alegría een grote rol gespeeld in het aanreiken van voedsel en medicijnen voor deze families.

Overige werkverbanden

Sinds 2017 leidt Casa de la Alegría vrouwen op tot zogenaamde tías (verzorgers) die in verschillende tehuizen een moederrol aannemen om kwetsbare en getraumatiseerde kinderen en jongeren een veilig thuis te geven. Na de opleidingstijd worden deze tías volledig begeleid in hun taken.

9. Juntucha en Beyond South America

Beide dochterorganisaties, Talenschool Juntucha en bemiddelingsbureau Beyond South America (BSA) hebben een groot deel van 2020 nagenoeg stilgelegd. Toen corona opkwam waren er nog enkele mensen die via bemiddeling van BSA aan het werk waren in Ecuador en Bolivia. Die zijn vrij snel naar Nederland teruggekeerd. Talenschool Juntucha heeft nog een paar leerlingen online les gegeven.

Toch is er wel iets gebeurd. Er zijn bijvoorbeeld nieuwe websites gebouwd en er is een vrijwilligersteam opgezet voor communicatie en marketing voor BSA. En wat de

bouw van de talenschool betreft, zijn zaken ook doorgegaan en wachten we eind 2020 op goedkeuring van de ontwerptekeningen.

10. Fondsenwervingsactiviteiten

We zijn blij met de steun die we in 2020 hebben kregen voor crisishulp, naast de normale financiële steun. De fondsen zijn in 2020 gestegen.

In Nederland wordt via verschillende kanalen gewerkt aan fondsenwerving. Dit is belangrijk om de stichting te kunnen voortzetten, de kinderen en jongeren in Cochabamba te blijven helpen en Boliviaanse docenten aan te stellen. Financiële onafhankelijkheid stelt ons in staat ons nog beter op de inhoud te richten.

Een deel van ons budget komt van donaties van particulieren en een deel komt van zakelijke of kerkelijke organisaties. Een deel van de inkomsten komt ook uit de in 2013 gestarte webshop waarin we Boliviaanse souvenirartikelen verkopen. Verder dragen talenschool Juntucha, bemiddelingsorganisatie Beyond South America en de tía-training bij aan meer financiële onafhankelijkheid. Dit jaar nauwelijks, maar hopelijk volgend jaar weer wel. Ten slotte is er ook het amigo-programma waar we mee doorgaan. Dat is een ledenwerving voor Casa de la Alegría waarbij particulieren maandelijks 9 euro storten.

11. Visie op 2021

We hopen dat we in 2021 snel kunnen terugkeren naar de normale gang van zaken met onze therapeutische cursussen, workshops en trainingen. We kunnen nu meer werk maken van de communicatie en marketing, ook van Juntucha en Beyond South America. En we willen de stijgende lijn in fondsenwerving graag voortzetten.

Casa de la Alegría wil verder bouwen met haar medewerkers en hun kennis om getraumatiseerde kinderen een goede basis voor de toekomst te geven, met name door het aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden, het aanpakken van traumaverwerking en het versterken van talentontwikkeling. Behalve meer directe output, willen we ook de outcome en uiteindelijk de impact vergroten. Hoe kunnen we zorgen dat onze inzet verder landt dan bij de kinderen alleen?

Scholing docenten en trainers

Scholing van docenten en trainers blijft belangrijk. Zij groeien immers met de kinderen en jongeren mee en zien ook waar ze tegenaan lopen. Dat geldt nu voor de docenten die in 2019 zijn gestart, maar eigenlijk nu pas echt beginnen.

Ook de acteurstrainingen gaan weer door in 2021. Deze trainingen geven docenten bijvoorbeeld praktische handvatten om therapeutische interventies te gebruiken en in te grijpen op het juiste moment. Het gebruik van constructieve feedback zal het leerproces van zowel kind als docent in een stroomversnelling brengen.

Continuïteit en duurzaamheid

Voor getraumatiseerde kinderen en jongeren, de doelgroep van Casa de la Alegría, is continuïteit van hulpverlening zeer gewenst. Vertrouwen opbouwen kost tijd, beleid en geduld. Daar zullen we in 2021 verder aan werken.

We hebben gezien hoe belangrijk tías (verzorgers) ook in de coronatijd waren. Het tía-project in de opvanghuizen krijgt een vervolg. De tías zullen verder worden opgeleid zodat ze nog beter op de behoeften van de kinderen en jongeren kunnen inspelen. We gaan verder met de groepen van slachtoffers van mensenhandel en de seksueel misbruikte kinderen en jongeren. Er is hierin langzamerhand meer expertise en we willen die expertise bij docenten en trainers ook overbrengen naar andere docenten.

Casa de la Alegría gaat in 2021 onverminderd door. We zien wat voor impact we kunnen hebben. We zagen ook dat onze positie een goed uitgangspunt vormde voor de crisishulp van voeding en medicijnen aan een groep die daar in 2020 grote behoefte aan had. Maar we willen verder werken aan de ontwikkeling van de kinderen en jongeren zodat ze kunnen ontsnappen uit een omgeving van misbruik en geweld, vertrouwen krijgen in zichzelf en ze kunnen gaan werken aan betere relaties met anderen en een rol in de maatschappij.

12. Financieel jaarverslag

Financieel jaarverslag 2020		Overzicht van inkomsten en uitgaven 2020	
Baten	2020	Lasten	2020
Periodieke donaties Nederland	763,00	Cursus 'creatieve therapie'	14.252,00
Periodieke donaties Amigos Nederland	5.465,35	Reis- en verblijfkosten	7.611,00
Donaties (eenmalig) Nederland		Materiaal	3.143,00
Donaties amigos (eenmalig) Nederland	3.891,83	ICT	5.067,00
Donaties fondsen en instellingen	55.120,08	Marketing en communicatie	5.473,47
Donaties niet Nederland	568,00	Administratieve kosten	806,95
Donaties amigos niet Nederland	1.879,00	Projectmanagement	17.973,00
Donaties Juntucha		Aankoop grond	
Donaties Beyond South America	550,00	Overige	528,43
Spaanse les	195,50	Constructie bouw	30.418,77
Rente	0,04		
Totale opbrengsten	68.432,80	Totale kosten	85.273,62
Resultaat lopend jaar	-16.840,82		

Balans Casa de la Alegría per 31 december 2020			
	2020		2019
Liquide middelen			
SNS lopende rekening	41.716,82		58.521,68
SNS spaarrekening	1.711,57		1.711,53
Totaal		43.428,39	60.233,21

Inkomsten

In 2020 zijn de meeste inkomsten opgehaald via donaties, zowel particulier als institutioneel. Zoals gebruikelijk was deze laatste verantwoordelijk voor het grootste deel van het budget.

Dankzij gulle donateurs hebben wij mooie donaties mogen ontvangen om ondersteuning te bieden tijdens de coronacrisis.

Via het Amigo-project ontvangen wij steeds meer donaties. Het Amigo-project is een project dat in 2017 is opgezet en steeds succesvoller is. Via dit project vragen wij aan vijftig particulieren een maandelijkse donatie van negen euro waarmee een project in Bolivia kan worden gefinancierd. Dit project draagt bij aan de duurzaamheid van de stichting.

In Bolivia zijn we ondanks de coronacrisis verder gegaan met de ontwikkeling en professionalisering van talenschool Juntucha en bemiddelingsbureau voor vrijwilligerswerk en stages, Beyond South America. Hoewel er in 2020 weinig inkomsten via deze twee bronnen zijn binnengekomen, verwachten wij dat in de komende jaren de inkomsten uit deze organisaties zal groeien. Daarom is het belangrijk om hier ook nu in te blijven investeren en klaar te zijn voor nieuwe studenten en vrijwilligers wanneer dit weer mogelijk is.

Uitgaven

De Coronacrisis heeft ertoe geleid dat we onze werkwijze en aandachtpunten hebben moeten aanpassen in 2020. Hierdoor zijn de gemaakte kosten anders dan van tevoren waren begroot. De workshopkosten zijn in werkelijkheid lager dan begroot, omdat we vanwege de lockdown onze lessen niet konden voorzetten zoals we gewend zijn. In plaats daarvan hebben wij ons gericht op het trainen van tía's (hulpmoeders) en crisishulp. Vanwege de zeer strenge lockdown in Bolivia hebben wij besloten de locaties te ondersteunen met eten en drinken. De kosten voor eten en drinken zijn hiermee hoger uitgevallen dan oorspronkelijk begroot. De begrootte kosten bedoeld voor de reizen die docenten afleggen naar locaties zijn in overeenstemming met de werkelijkheid gezien het feit dat wij evengoed de levensmiddelen naar de locaties moesten distribueren.

De kosten die in Nederland werden gemaakt (ong. 1%) bestonden o.a. uit reguliere bankkosten en kosten van lidmaatschappen. In Nederland draait Casa de la Alegría op vrijwilligers; kosten van nieuwsbrieven, flyers, presentaties en dergelijke worden daardoor tot een minimum beperkt. Overhead- en/of managementkosten zijn er niet. Het management in Cochabamba is in handen van de oprichtster/voorzitster van de stichting, deze ontvangt een maandelijkse kostenvergoeding. De kosten van fondsenwerving worden 'pro deo' of op commissie uitgevoerd en bedroegen dit jaar zo'n 5% van de ontvangen fondsen en donaties. Casa de la Alegría voldoet daarmee aan de ANBI- en CBF criteria.